

Vzgr. Rb Haarlem, 11 juli 2005, KPN v Casema

Productvergelijking Televisie	
Casema / Kabel / TVD	KPN / Digitenne
Standaard zo'n 40 digitale Tv-zenders gratis bij uw standaard tv-abonnement Alle zenders uit het standaard kabelpakket digitaal incl. extra zenders Standaard 26 digitale radiozenders	26 digitale Tv-zenders tegen betaling Geen ARD, ZDF, BBC1 en BBC2 17 digitale radiozenders
Vanwege vaste kabelnetwerk: "De beeldkwaliteit is beter..."** Ongevoeligheid voor storingen	Via ether uitzenden is kwetsbaar, met als gevolg: "Naast het beperkte radio en tv aanbod is het vooral de kwaliteit die erg tegenvalt"*** "D.a. elektrische huishoudelijke apparaten hebben negatieve invloed op de ontvangstkwaliteit" ** "Mogelijke storing bij bijvoorbeeld langrijdende brommers of gsm's in de woonkamer"*
Beneden digitaal Tv kijken en op andere Tv's in huis is zonder extra kosten uw vertrouwde complete analoge Tv-pakket beschikbaar	Voor iedere Tv in huis is een decoder en antenne nodig "Digitenne is alleen aantrekkelijk op de boot of op de camping" **
Interessante themapakketten zoals film en Turks: totaal +/- 90 digitale Tv-zenders	Een pakket voor iedereen: niet uit te beelden met extra zenders of pakketten
Zenderaanbod blijft groeien	Zenderaanbod beperkt door technologie
Beschikbaar in bijna alle huizen	Dekking alleen nog in de Randstad
Betrouwbare leverancier sinds 1970	Nog in opstartfase

* Bron: Trouw Radar, uitzending 12 april 2004 ** Bron: Computer Totaal, nr 10 - oktober 2004 *** Bron: www.dvd.nl "Digitenne nader bekeken" 1 oktober 2004

RECLAME

Misleidende productvergelijking

Het voorgaande leidt tot de slotsom dat de in de tabel dan wel op casema.nl opgenomen vergelijkingen met betrekking tot de hiervoor in rechtsoverweging 6.11, 6.17, 6.19 en 6.29 bedoelde mededelingen niet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 6:194a BW.

Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter betreft het punten die voor de totaalindruk die de vergelijkingstabel bij de consument oproept zodanig bepalend zijn, dat de vergelijkingstabel als reclameuiting in zijn geheel in strijd met het bepaalde in artikel 6:194a BW moet worden geoordeeld. De bedoelde vergelijkingen en het gegeven dat deze vergelijkingen een groot deel van de tabel uitmaken hebben tot gevolg dat de consument aan de hand van de (gehele) tabel niet op objectieve wijze de (kenmerken van de) betrokken diensten kan vergelijken.

Misleidend selectief citeren inzake kwaliteit/storingen digitale televisie

Bestudering van de publicaties waaruit is geciteerd, maakt duidelijk dat de citaten weliswaar (tekstueel) juist zijn, maar dat een zeer beperkt deel uit de artikelen is overgenomen en dan nog enkel de opmerkingen over de kwaliteit/storingen van digitale televisie van KPN.

Dit in het geheel bezien wekt de indruk dat Casema de in 6.19 bedoelde citaten bij elkaar heeft gesprokkeld, niet om de lezer van de tabel een objectieve vergelijking aan te reiken, maar om hiermee digitale televisie van KPN in een kwaad daglicht te stellen.

Vindplaatsen: LJN: [AT9082](#); IER 2005, nr. 94.

Vzgr. Rb Haarlem, 11 juli 2005

(J.I. Rood)

RB. HAARLEM

11 juli 2005

Zaaknummer: 113939/KG ZA 05-311

RECHTBANK TE HAARLEM,

VONNIS IN KORT GEDING

in de zaak van:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

KPN TELECOM B.V.,

gevestigd te 's-Gravenhage,

eisende partij in conventie,

verwerende partij in reconventie,

procureur mr. M. Middeldorp,

advocaat mr. T. Cohen Jehoram te 's-Gravenhage,

-- tegen --

de naamloze vennootschap CASEMA N.V.,

gevestigd te 's-Gravenhage,

gedaagde partij in conventie,

eisende partij in reconventie,

procureur mr. H.K. Garvelink,

advocaat mr. H.J.M. Harmeling en mr. J.K. van Heze-
wijk te Amsterdam.

Partijen zullen hierna ook worden aangeduid als KPN,
respectievelijk Casema.

1. Het verloop van het geding in conventie en in reconventie

1.1 Ter terechtzitting van 27 juni 2005 heeft KPN overeenkomstig de dagvaarding gesteld en gevorderd als hierna onder 3. weergegeven en die vordering toegelicht aan de hand van overgelegde pleitnotities. Casema heeft tegen deze vordering verweer gevoerd aan de hand van overgelegde pleitnotities.

1.2 Vervolgens heeft Casema een eis in reconventie ingesteld als hierna onder 4. vermeld. KPN heeft tegen deze vordering verweer gevoerd.

1.3 Na verder debat in tweede termijn hebben partijen vonnis gevraagd. De uitspraak daarvan is bepaald op 11 juli 2005.

2. De vaststaande feiten

2.1 In dit geding wordt van het volgende uitgegaan:

a. Vanaf 18 oktober 2004 biedt KPN digitale televisie en radio (hierna: "digitale televisie") via de ether aan. Voor de uitzending van digitale televisie maakt KPN gebruik van de diensten en infrastructuur van Digitenne B.V. (hierna: "Digitenne"). Voor de ontvangst van digitale televisie heeft de eindgebruiker een kleine antenne nodig, die in verbinding staat met een digitale decoder die is voorzien van een smartcard. Voornoemde antenne, digitale decoder en smartcard ontvangt de eindgebruiker (tegen betaling) bij het afsluiten van een abonnement van KPN. De abonnementskosten per maand van digitale televisie bij KPN bedragen thans: EUR 7,95 indien men al klant is bij KPN inzake een telefoonabonnement en ADSL, EUR 10,95 indien men al klant is bij KPN inzake een vast of mobiel abonnement en EUR 13,95 indien men nog geen klant is bij KPN.

b. Vanaf 1 december 2004 biedt Casema digitale televisie en radio (hierna: "digitale televisie") aan via de kabel. Casema stelt dit digitale signaal zonder extra kosten beschikbaar aan haar televisie-abonnees als onderdeel van het analoge standaard televisieabonnement. Om de signalen geschikt te maken voor televisie dient de eindgebruiker te beschikken over een digitale decoder die is voorzien van een smartcard. Een digitale

decoder en smartcard dienen te worden aangeschaft bij een elektronicawinkel.

c. In het magazine van Casema "Casemagazine" van november 2004 (hierna: "Casemagazine 1/2004") en tot 22 juni 2005 is op de website van Casema (hierna: www.casema.nl) de volgende productvergelijking televisie afgebeeld (hierna: tabel):

Productvergelijking Televisie	
Casema / Kabel / TVD	KPN / Digitenne
Standaard zo'n 40 digitale Tv-zenders gratis bij uw standaard Tv-abonnement Alle zenders uit het standaard kabelpakket digitaal incl. extra zenders Standaard 26 digitale radiozenders	26 digitale Tv-zenders tegen betaling Geen ARD, ZDF, BBC1 en BBC2 17 digitale radiozenders
Vanwege vaste kabelnetwerk: "De beeldkwaliteit is beter..." ** Ongevoeligheid voor storingen	Via ether uitzenden is kwetsbaar, met als gevolg: "Naast het beperkte radio en tv aanbod is het vooral de kwaliteit die erg tegenvallt" *** "O.a. elektrische huishoudelijke apparaten hebben negatieve invloed op de ontvangstkwaliteit" ** "Mogelijke storing bij bijvoorbeeld langrijdende brommers of gsm's in de woonkamer" **
Beneden digitaal Tv kijken en op andere Tv's in huis is zonder extra kosten uw vertrouwde complete analoge Tv-pakket beschikbaar	Voor iedere Tv in huis is een decoder en antenne nodig "Digitenne is alleen aantrekkelijk op de boot of op de camping" **
Interessante themapakketten zoals film en Turks: totaal +/- 90 digitale Tv-zenders	Eén pakket voor iedereen: niet uit te breiden met extra zenders of pakketten
Zenderaanbod blijft groeien	Zenderaanbod beperkt door technologie
Beschikbaar in bijna alle huizen	Dekking alleen nog in de Randstad
Betrouwbare leverancier sinds 1970	Nog in opstartfase

* Bron: Trouw Radar, uitzending 12 april 2004 ** Bron: Computer Totaal, nr 10 - oktober 2004 *** Bron: www.dvd.nl: "Digitenne nader bekeken" 1 oktober 2004

d. Op www.casema.nl zijn, steeds in een rood kader en met een afwijkend lettertype, de volgende citaten opgenomen:

Digitale tv via de kabel is het eenvoudigst aan te sluiten. De beeldkwaliteit van de zenders is erg goed en ook duidelijk beter dan de beeldkwaliteit van Digitenne Computer!Totaal, oktober 2004

en

Het praktische van de kabel is nu juist dat alle via dat ene dunne kabeltje binnenkomt: televisie, internet en telefonie. Dit in overweging nemende kan men zich de vraag stellen wat consumenten er nog toe zou bewegen de kabel, met alle huidige en toekomstige mogelijkheden, in te ruilen voor een KPN digitale TV abonnement van 13,95 euro Hot Spot, november 2004, nr. 7

Onder de rode kaders met de hiervoor vermelde teksten, wordt vermeld:

Klik hier voor het volledige artikel in Computer!Totaal respectievelijk:

Klik hier voor het volledige artikel in Hot Spot

e. In antwoord op een sommatiebrief van de raadsman KPN van 18 mei 2005 heeft Casema KPN bij brief van 25 mei 2005 onder andere het volgende bericht:

In het tweede nummer van Casemagazine van februari 2005, grotendeels gewijd aan digitale televisie van Casema, komen de door u aangehaalde productvergelijkingen en bewoordingen niet meer voor.(.)

f. In de Telegraaf van 20 juni 2005 heeft KPN de volgende advertentie geplaatst:

g. Op de internetsite www.digitelevisie.nl heeft KPN de volgende advertentie geplaatst:

3. De vordering in conventie en de grondslag daarvan

3.1 KPN vordert, na vermindering van eis, dat de voorzieningenrechter bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad:

1. Casema zal bevelen om zich te onthouden van het openbaar (doen) maken van de vergelijkingstabel zoals opgenomen in Casemagazine 1, 2004, en om de vergelijkingstabel op de website www.casema.nl binnen 2 dagen na betekening van dit vonnis te verwijderen en verwijderd te houden van de website www.casema.nl en andere websites;

2. Casema zal bevelen zich te onthouden van het (doen) openbaar maken van iedere directe of indirecte vergelijking met KPN, de door haar aangeboden digitale televisie(diensten) of iedere andere door haar aangeboden of verrichte diensten, goederen of activiteiten, waarbij, op welke wijze en in welke vorm dan ook, direct of indirect:

a. de indruk wordt gewekt dat digitale televisie van Casema gratis is terwijl digitale televisie van KPN alleen tegen betaling is te ontvangen, en/of

b. prijzen worden vergeleken terwijl die vergelijking onvolledig of anderszins onjuist is, bijvoorbeeld wanneer, maar niet beperkt tot, de door KPN (aan haar klanten) in rekening gebrachte kortingen en aanbiedingen, niet (juist) vermeld worden, en/of

c. resultaten uit onderzoeken of artikelen worden aangehaald die niet afkomstig zijn van een neutrale overheids- of consumentenorganisatie, en/of resultaten uit onderzoeken of artikelen onvolledig of op misleidende wijze worden gepresenteerd; en/of

d. buiten beschouwing wordt gelaten dat de decoders van Casema, in tegenstelling tot de twin tuner van KPN, slechts één digitaal programma tegelijk kunnen doorgeven, waardoor het niet mogelijk is om gelijktijdig een digitaal programma te bekijken en een ander digitaal programma op te nemen, en/of

e. digitale televisie van Casema met één ontvanger 1 op 1 wordt vergeleken met digitale televisie van KPN met meerdere ontvangers, en/of

f. de indruk wordt gewekt dat digitale televisie van Casema storingsvrij is, alsmede zich in het algemeen te onthouden van het maken van enige vergelijking die misleidend, onjuist, onvolledig, of kleinerend is en dergelijke uitingen binnen 2 dagen na betekening van dit vonnis van de website www.casema.nl zal verwijderen en verwijderd zal houden;

3. Casema zal bevelen zich te onthouden van het openbaar (doen) maken van iedere (andere) mededeling of suggestie die de goede naam van KPN schaadt, alsmede zich te onthouden van iedere andere kleinerende uitlating over de goederen, diensten en activiteiten van KPN, in het bijzonder van digitale televisie(diensten) van KPN (of Digitenne) en dergelijke uitingen binnen 2 dagen na betekening van dit vonnis van de website www.casema.nl zal verwijderen en verwijderd zal houden;

4. Casema zal bevelen om in de eerstvolgende Casemagazine die na de betekening van dit vonnis verschijnt, op eigen kosten een paginagrote rectificatie zal doen opnemen, zonder enig commentaar of toevoeging in welke vorm dan ook, met de volgende tekst, opgemaakt conform goed drukkersgebruik in de gebruikelijke opmaak van Casema, in een vet gezette zwarte letter tegen een lichte achtergrond, in een kader met het logo van Casema, onder de kop "RECTIFICATIE":

Geachte Casema klant,

Bij vonnis van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Haarlem d.d. [?? 2005] zijn wij veroordeeld om u langs deze weg op de hoogte te stellen van het navolgende.

Recent hebben wij in verschillende media digitale televisie van KPN vergeleken met de door ons aangeboden digitale televisie. Daarbij hebben wij naar het voorlopig oordeel van de Voorzieningenrechter onjuiste, en daarom misleidende vergelijkingen gemaakt.

De vergelijking was gebaseerd op onjuiste veronderstellingen, en deze was onvolledig. Bovendien was een en ander onnodig kleinerend jegens KPN.

Zo hebben wij ten onrechte de suggestie gewekt dat digitale televisie van Casema gratis is, terwijl digitale televisie van KPN alleen tegen betaling zou zijn te ontvangen. U betaalt bij ons echter wel altijd voor een abonnement voor analoge televisie.

Ook is in onze vergelijking ten onrechte niet vermeld dat bij digitale televisie van KPN een zgn. twin tuner gebruikt kan worden, zodat tegelijk digitaal televisie gekeken kan worden en digitaal signaal kan worden opgenomen, terwijl bij ons alleen een zgn. single tuner gebruikt kan worden, waarmee deze mogelijkheid niet bestaat.

Daarnaast hebben wij ten onrechte bericht dat digitale televisie van Casema storingsvrij is. Bij digitale televisie van Casema kunnen echter wel storingen optreden.

[Ter keuze van Casema, evt. ook: Onze excuses voor misverstanden die hierdoor mochten zijn ontstaan].

Hoogachtend,

Directie Casema N.V.

5. Casema zal bevelen om binnen 3 dagen na betekening van dit vonnis een rectificatie met een afmeting van tenminste 20 bij 15 cm (bemeten van een 17" scherm), goed zichtbaar, op te nemen boven aan de homepage van de website www.casema.nl, zonder enig commentaar of toevoeging in welke vorm dan ook, met de tekst en opmaak zoals weergegeven onder 3., zonder vermelding van "Geachte Casema klant" maar alleen onder de kop: "RECTIFICATIE", en deze tekst gedurende 30 dagen aldaar en aldus op de website geplaatst zal houden;

6. Casema zal veroordelen om, voor iedere dag of gedeelte daarvan, dat een overtreding van de conform het sub 1. t/m 6. gevorderde op te leggen bevelen, plaatsvindt of voortduurt, aan KPN een dwangsom te betalen van EUR 25.000,-;

7. Casema zal veroordelen in de kosten van het geding.

3.2 KPN legt aan haar vordering ten grondslag dat Casema in haar reclame-uitingen over digitale televisie, in Casemagazine 1, 2004, op haar website www.casema.nl en in latere uitingen, zich schuldig heeft gemaakt aan misleidende en ongeoorloofde (vergelijkende) reclame als bedoeld in artikel 6:194 en artikel 6:194a van het Burgerlijk Wetboek (hierna: "BW"), en aan onrechtmatig handelen jegens KPN als bedoeld in artikel 6:162 BW. KPN heeft - kort gezegd - de volgende bezwaren tegen de tabel zoals weergegeven onder 2.1 sub c.:

a) de vergelijking "Casema gratis / KPN tegen betaling" is onjuist en daarom misleidend;

b) de prijzen van KPN zijn onjuist weergegeven;

c) de door Casema gemaakte vergelijking met digitale televisie van KPN is onzuiver en daarom misleidend;

d) de uitingen van Casema ten aanzien van door derden uitgebrachte verklaringen en beoordelingen zijn misleidend; uit deze beoordelingen/verklaringen wordt selectief geciteerd, waardoor een onjuist beeld van die uitingen wordt gegeven;

e) de uitingen van Casema zijn onnodig kleinerend jegens KPN en de door haar aangeboden diensten;

f) de claim van Casema dat haar digitale televisie "ongevoelig voor storingen" is, is onjuist.

Daarnaast legt zij aan de vordering ten grondslag dat de onder b) en d) genoemde bezwaren ook gelden voor de hiervoor onder 2.1 sub d. bedoelde uitingen.

Volgens KPN poogt Casema met deze uitingen op onbehoorlijke wijze een ongeoorloofde voorsprong op KPN te verschaffen door het publiek onjuist voor te lichten, en zet Casema zich tevens op ongeoorloofde wijze af tegen KPN.

4. De vordering in reconventie en de grondslag daarvan

4.1 Casema vordert, zakelijk weergegeven, dat de voorzieningenrechter bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad:

1. KPN zal bevelen om zich te onthouden van het openbaar (doen) maken van de vergelijking “Hét alternatief voor kabeltelevisie”, zoals onder meer opgenomen haar printadvertenties en in haar televisieadvertenties, voor zover daarbij niet op objectieve wijze een of meer wezenlijke, relevante, controleerbare en representatieve kenmerken van de diensten met elkaar worden vergeleken, en om deze vergelijkingen binnen 2 dagen na betekening van dit vonnis te verwijderen van de website www.digitalevisie.nl en andere websites;

2. KPN zal bevelen zich te onthouden van het (doen) openbaarmaken van ieder directe of indirecte vergelijking met Casema, of de door haar aangeboden televisiediensten, waarbij op welke wijze en in welke vorm dan ook, direct of indirect:

a. de indruk wordt gewekt dat digitale televisie van KPN steeds “haarscherp beeld” zou produceren;

b. de indruk wordt gewekt dat alle of alle populaire televisiezenders die via de kabel te verkrijgen zijn, ook door KPN worden aangeboden;

c. de indruk wordt gewekt dat KPN een landelijke of aanmerkelijk meer dan Randstedelijke dekking heeft, zolang dat niet het geval is;

3. Voorwaardelijk, voor zover de rechtbank van oordeel is dat het Casema niet toegestaan is om te adverteren voor haar digitale televisieproduct zonder vermelding van de prijs van decoders en/of zonder vermelding van de prijs van haar analoge basisabonnement: KPN zal bevelen zich te onthouden van het (doen) openbaarmaken van iedere uiting waarin zij haar product KPN digitale televisie of een andere door haar aangeboden of aan te bieden televisiedienst aanprijst met een prijs die geen rekening houdt met de aanschaf van de benodigde apparatuur en/of met een prijs die alleen geldt voor KPN-abonnees en waarbij geen rekening houdt met de verplichte kosten voor het gebruik van de KPN-infrastructuur die de klant in dat geval dient te betalen;

4. KPN zal bevelen om in alle media waarin de ingevolge sub 1., 2. en 3. te verbieden uitingen zijn verschenen op eigen kosten een rectificatie te doen opnemen van dezelfde grootte als de oorspronkelijke uiting, zonder enig commentaar of toevoeging in welke vorm dan ook, met de volgende tekst, opgemaakt conform goed drukkersgebruik en in de gebruikelijke opmaak van KPN, in een vet gezette zwarte letter tegen een lichte achtergrond, in een kader met het logo van KPN en met als steunkleur de door KPN normaliter gebezigde kleur groen, onder de kop “RECTIFICATIE”:

Geachte heer / mevrouw,

Bij vonnis van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Haarlem d.d. [datum], zijn wij veroordeeld om u langs deze weg op de hoogte te stellen van het navolgende.

Recent hebben wij in verschillende media digitale televisie van KPN vergeleken met kabeltelevisie onder het motto “KPN TV: hét alternatief voor de kabel”. Daar-

bij hebben wij naar het voorlopig oordeel van de Voorzieningenrechter misleidende vergelijkingen gemaakt en misleidende mededelingen gedaan.

[Voor zover van toepassing in verband met de voorwaardelijke vordering:] Zo hebben wij ten onrechte de suggestie gewekt dat de abonnementskosten van (minstens) EUR 7,95 de enige kosten zijn die aan KPN TV verbonden zijn. U moet daarnaast echter nog een decoder en antenne aanschaffen voor ieder televisietoestel dat u gebruikt. De kosten daarvan betreffen minstens EUR 39,95 per televisietoestel, of EUR 69,95 als u bij een televisietoestel ook een videorecorder wilt gebruiken.

Daarnaast hebben wij ten onrechte gesteld dat KPN TV staat voor “haarscherp beeld”. Onder andere door de toegepaste compressiemethoden kan het beeld echter in veel gevallen minder scherp zijn dan bij andere vormen van digitale televisie, zoals digitale televisie via de kabel.

Voorts hebben wij de indruk gewekt dat alle populaire televisiezenders die via de kabel te verkrijgen zijn, ook via KPN TV kunnen worden ontvangen. Deze informatie was onvolledig. Via KPN TV kunnen ongeveer 21 zenders vrij worden ontvangen (terwijl via de kabel gemiddeld zo'n 35 zenders worden doorgegeven). Daarbij kan via KPN TV niet gekeken worden naar onder andere BBC1, BBC2 en The Box.

Ten slotte wordt in onze advertenties gesteld dat KPN TV bekeken kan worden “waar je maar wilt”. Op dit moment is KPN TV echter slechts te bekijken in de Randstad. Bovendien kan het ook binnen de Randstad, afhankelijk van de plaats waar men zich bevindt en de bebouwing ter plaatse, niet overal mogelijk zijn om het signaal op acceptabel niveau te ontvangen.

Hoogachtend,

Directie KPN Telecom B.V

waarbij op Internet eventueel - bij gebrek aan ruimte - gewerkt kan worden met een link / verwijzing met daarin de volgende tekst (opgemaakt zoals hiervoor beschreven): **BELANGRIJKE MEDEDELING OVER KPN TV KLIK HIER**, waarbij de gebruik vervolgens geleid wordt naar een pagina waarop enkel de hiervoor genoemde rectificatie is geplaatst.

5. KPN zal veroordelen om, voor iedere dag of een gedeelte daarvan, dat een overtreding van de conform het sub 1. tot en met 4. gevorderde op te leggen bevelen, plaatsvindt of voortduurt, aan Casema een dwangsom te betalen van EUR 25.000,--.

6. KPN zal veroordelen in de kosten van het geding in conventie en reconventie.

4.2 Casema legt aan haar vordering ten grondslag dat KPN vergelijkende reclame maakt tussen digitale televisie van KPN en kabeltelevisie door gebruikmaking van de onder 2.1 sub f. en 2.1 sub g. weergegeven uitingen. Door rechtstreeks de (aanbieders van) kabeltelevisie te noemen, maakt KPN volgens Casema gebruik van vergelijkende reclame in de zin van artikel 6:194a BW, aangezien het een vorm betreft waarbij een concurrent dan wel door een concurrent aangeboden goederen of diensten uitdrukkelijk of impliciet worden genoemd. Met voornoemde uiting refereert KPN vol-

gens Casema aan de producten van Casema, zonder op objectieve wijze één of meer wezenlijke, relevante, controleerbare en representatieve kenmerken van de diensten met elkaar worden vergeleken.

4.3 Ook zijn de advertenties van KPN volgens Casema misleidend, in die zin dat zij het publiek op het verkeerde been zetten met betrekking tot alle eigenschappen van digitale televisie van KPN die door KPN in de context van de vergelijking worden genoemd om de keuze voor digitale televisie van KPN te motiveren. Casema wijst hierbij op de volgende uitingen van KPN: “haarscherp beeld”, je ontvangt de populaire tv- en radiozenders, je kunt kijken waar je wilt.” Daarnaast wijst zij er op dat KPN, bij het vermelden van de kosten van digitale televisie, nalaat te vermelden dat de gebruiker kosten moet maken voor de aanschaf van een decoder.

5. Het verweer in conventie en reconventie

5.1 Partijen hebben elkaars vorderingen over en weer gemotiveerd bestreden en beiden geconcludeerd tot afwijzing van de vordering van de andere partij met veroordeling van die partij in de kosten van het geding. Op deze weren zal, voor zover van belang, bij de beoordeling van de geschillen nader worden ingegaan.

6. De gronden van de beslissing in conventie

6.1 Hoewel KPN in haar betoog onder meer is ingegaan op enige, volgens haar misleidende, aspecten van de reclame-uitingen van Casema in het algemeen, buiten de context van een vergelijking, vordert KPN, beknopt weergegeven, een verbod tot het maken van onrechtmatige vergelijkende reclame. Ter beoordeling staat derhalve slechts of Casema met de door KPN gewraakte reclame-uitingen op onrechtmatige wijze gebruik maakt van vergelijkende reclame.

6.2 Bij die beoordeling geldt als uitgangspunt het bepaalde in artikel 6:194a BW, tot stand gekomen door de implementatie van de Richtlijn 97/55/EG d.d. 6 oktober 1997 tot wijziging van Richtlijn 84/450/EEG (inzake misleidende reclame teneinde ook vergelijkende reclame te regelen), op grond waarvan vergelijkende reclame onder voorwaarden is toegestaan. Voor het onderhavige geschil is van belang dat de vergelijkende reclame - kort weergegeven - niet misleidend mag zijn, objectief wezenlijke, relevante, controleerbare en representatieve kenmerken met elkaar dient te vergelijken, en niet de goede naam schaadt van of zich kleinerend uitlaat over de concurrent.

6.3 Bij de beoordeling van de vraag of de vergelijkende reclame een misleidend of anderszins ongeoorloofd karakter heeft, geldt voorts als toetsingsmaatstaf de intelligentie en het voorstellingsvermogen van de gemiddeld geïnformeerde, omzichtige en oplettende gewone consument, in casu meer in het bijzonder de zodanige consument, geïnteresseerd in het aanbod van digitale televisie. Anders dan Casema aanvoert gaat het daarbij niet alleen om Casema-klienten. Casema erkent dat het Casemagazine niet alleen wordt verspreid onder Casema-klienten, maar dat het een zogenaamd huis-aan-huis blad is dat wordt verspreid in het gehele verzorgingsgebied van Casema. Ook de website van Casema

is te bezoeken door niet Casema-klienten. Casema richt zich in haar uitingen derhalve niet alleen op haar bestaande klienten, maar ook op potentiële klienten.

6.4 Waar in het navolgende wordt gesproken van “de consument” wordt gelet op het voorgaande bedoeld de gemiddeld geïnformeerde, omzichtige en oplettende gewone, in het aanbod van digitale televisie geïnteresseerde, consument. In dit verband dient voorts in aanmerking te worden genomen dat het aanbod van digitale televisie via de ether en via de kabel een relatief nieuw product betreft. Dit gegeven brengt met zich dat vergelijkende reclame voor de consument een belangrijke informatiebron kan zijn bij diens aankoopbeslissing.

6.5 In het navolgende wordt elk van de door KPN aangevoerde bezwaren puntsgewijs besproken. Daarbij dient evenwel in aanmerking te worden genomen dat de verschillende bezwaren niet alleen op zichzelf, maar ook in onderling verband worden gezien.

Vergelijking “Casema gratis / KPN tegen betaling”

6.6 KPN heeft gesteld dat Casema in de vergelijkings-tabel ten onrechte de indruk wekt dat digitale televisie van KPN duurder is dan digitale televisie van Casema.

6.7 KPN kan in deze stelling niet worden gevolgd. In de tabel heeft Casema de mededeling opgenomen “Standaard zo’n 40 digitale Tv-zenders gratis bij uw standaard Tv-abonnement”. Hieruit kan niet anders worden opgemaakt dan dat het aanbod “gratis digitale televisie” alleen geldt voor bestaande Casema klienten, die naast het analoge signaal zonder aanvullende abonnementskosten ook gebruik kunnen maken van digitale ontvangst van 40 zenders. Een klant van Casema weet door deze mededeling dat hij - indien hij van dit aanbod gebruik wil maken - de kosten voor een standaard televisie-abonnement moet blijven voldoen, en ook een niet-Casema klant kan hieruit opmaken dat hij een standaard televisie-abonnement bij Casema zal moeten afsluiten om digitale televisie te kunnen ontvangen. Mede gelet op het feit dat er in de tabel geen bedragen worden genoemd, is het niet waarschijnlijk dat de consument als gevolg van deze mededeling de indruk krijgt dat digitale televisie van KPN duurder is dan digitale televisie van Casema. Daarbij komt, zoals Casema terecht heeft aangevoerd, dat de vermelding “gratis” voor een aanvullende dienst die zonder meerkosten wordt geleverd niet ongebruikelijk is. Zo maakt ook de Consumentenbond in het artikel “Digitale tv” van januari 2005 melding van het - door onder andere Casema - gratis beschikbaar stellen van het digitale pakket naast het analoge pakket. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat Casema bij deze vergelijking voldoende volledig is.

6.8 KPN heeft verder nog gesteld dat Casema in andere uitingen (www.casema.nl, folders, Casemagazine 2004/1 en 2005/1) ten onrechte suggereert dat digitale televisie van Casema gratis zou zijn. Nog daargelaten dat het bezwaar van KPN tegen deze uiting in zoverre niet relevant is, dat KPN slechts vordert dat Casema zich - kort weergegeven - onthoudt van het doen van vergelijkingen, en niet van het maken van misleidende reclame buiten de context van een vergelijking, wordt

overwogen dat Casema in alle overgelegde uitingen waarin gratis digitale televisie aanbiedt ook een opmerking heeft geplaatst als “voor u als kabelabonnee”, “voor kabelabonnees” en “ontvangen alle Casema abonnees (...)” en dat Casema ter zitting heeft toegezegd dat de uiting niet gedaan zal worden zonder de toevoeging “voor u als kabelabonnee”, of een vergelijkbare toevoeging.

Vergelijking prijzen van KPN

6.9 In de door KPN gewraakte reclame-uitingen worden de prijzen van KPN slechts op één plaats genoemd, te weten in het in 2.1 sub d. bedoelde citaat uit “Hot Spot Retail editie” op de website van Casema. Nu in de in 2.1 sub c. bedoelde tabel geen prijzen worden genoemd, kunnen de stellingen van KPN ten aanzien van het verkeer vermelden van prijzen hoe dan ook de vordering als weergegeven in 3.1 sub 1. niet dragen.

6.10 Ten aanzien van de prijsvermelding in het in 2.1 sub d. bedoelde citaat geldt het volgende. Om van vergelijkende reclame te kunnen spreken is vereist dat een concurrent dan wel door een concurrent aangeboden goederen of diensten uitdrukkelijk of impliciet worden genoemd, waarbij het van ondergeschikt belang is of de goederen of diensten van degene die reclame maakt, expliciet worden vergeleken met die van de concurrent. Het feit dat het betreffende citaat alleen de kosten van het product van KPN noemt, betekent, anders dan Casema aanvoert, derhalve niet dat hoe dan ook geen sprake is van (prijz)vergelijkende reclame.

6.11 Voorts staat vast dat de vermelding van een abonnementsprijs van € 13,95 voor digitale televisie van KPN niet volledig is, aangezien KPN voor bestaande klanten andere tarieven hanteert. Aldus voldoet de door Casema gemaakte vergelijking op dit punt niet aan het bepaalde in artikel 6:194a BW.

6.12 Dat sprake is van een citaat uit een opiniestuk uit “Hot Spot Retail editie” doet hieraan niet af. KPN stelt terecht dat Casema door het citaat onverkort (dat wil zeggen zonder aanvulling van de ontbrekende prijsgegevens) op te nemen in haar reclame-uiting, de onjuiste suggestie oproept dat de in het citaat genoemde prijs volledig en juist is. Dit valt Casema toe te rekenen.

Vergelijking digitale televisie van Casema met digitale televisie van KPN

6.13 Dit bezwaar van KPN betreft de mededeling in de tabel dat, om digitale televisie van KPN te bekijken, voor iedere televisie in huis een decoder en antenne nodig is en dat “Digitenne alleen aantrekkelijk is op de boot of de camping”.

6.14 KPN stelt dat Casema bij het vermelden van deze mededeling er ten onrechte vanuit gaat dat digitale televisie van Casema met slechts één decoder vergelijkbaar zou zijn met digitale televisie van KPN met meerdere decoders. Deze vergelijking is volgens KPN onvolledig en misleidend, daar Casema verzuimt te vermelden dat ook voor digitale televisie van Casema per televisietoestel een aparte decoder moet worden aangeschaft, terwijl twee decoders bij KPN in aanschaf goedkoper zijn dan één decoder ten behoeve van het systeem van Casema en terwijl bij Casema op de andere televisie alleen analoog kan worden gekeken. Ook

vermeldt de tabel, volgens KPN ten onrechte, niet de mogelijkheden van de twin tuner van KPN waarmee een consument gelijktijdig het ene digitale programma kan bekijken en een ander programma digitaal kan opnemen.

6.15 Ten aanzien van deze vergelijking wordt overwogen dat feitelijk juist is dat een Casema klant digitaal televisie kan kijken op één televisie en analoge televisie op zijn overige televisies. Voorts is feitelijk juist dat een KPN klant niet de mogelijkheid heeft analoge televisie te bekijken. Dit neemt echter niet weg dat Casema met deze vergelijking de consument een onjuist beeld geeft, door niet in de vergelijking te betrekken dat, wil men op meerdere toestellen digitale televisie ontvangen, ook bij Casema per toestel een aparte decoder nodig is.

6.16 Voorts suggereert deze vergelijking dat de klant van KPN die meerde televisies heeft, door de noodzaak van het aanschaffen van meerdere decoders, duurder uit is dan de klant van Casema. KPN heeft onbetwist gesteld dat de prijs van 2 decoders van KPN lager is dan de prijs die Casema klanten (bij derden) betalen voor 1 decoder. Nu KPN voorts, onder verwijzing naar een in opdracht van de Stichting Kijkonderzoek opgesteld rapport, onbetwist heeft gesteld dat een gemiddeld huishouden 1,7 televisie heeft, is het voor de juiste beeldvorming van de gemiddelde consument bij de onderhavige vergelijking een wezenlijk en relevant gegeven dat met een abonnement van KPN voor ieder televisie in huis een decoder en antenne nodig is, maar dat voor de gemiddelde consument (die 1,7 televisietoestel bezit) niet noodzakelijkerwijs betekent dat hij duurder uit is dan met de aanschaf van 1 decoder bij Casema.

6.17 Door het kijken van digitale televisie op één toestel en analoge televisie op de overige toestellen (c.q. het andere toestel van de gemiddelde consument) enerzijds op een voor de consument niet inzichtelijke, onvolledige, wijze te vergelijken met het kijken van digitale televisie op alle toestellen (c.q. beide toestellen van de gemiddelde consument) anderzijds, vergelijkt de tabel op grond van het voorgaande naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter op een misleidende wijze twee factoren die in een andere behoefte voorzien, althans worden gegevens weggelaten die voor de consument noodzakelijk zijn om zijn aankoopbeslissing te kunnen nemen. De onderhavige vergelijking voldoet dan ook niet aan het bepaalde in artikel 6:194a BW.

6.18 Anders dan KPN betoogt, geldt het voorgaande niet voor het niet vermelden van de mogelijkheden van de twin tuner, nu Casema in haar vergelijking geen melding maakt van de opnamemogelijkheden van een decoder. Bij gebreke van enige onderbouwing op dit punt door KPN is, tegenover de betwisting daarvan door Casema, vooralsnog niet aannemelijk dat aankoopbeslissingen van de consument doorgaans mede gedragen worden door opnamemogelijkheden in digitale kwaliteit, zoals geboden door de twin tuner. Aldus kan vooralsnog niet geconcludeerd worden dat de ver-

gelijkingstabel onvolledig is door niet ook de mogelijkheden van de twin tuner te noemen.

Vergelijking door middel van selectief citeren

6.19 In de tabel en op de website heeft Casema citaten uit andere bronnen aangehaald, op een wijze die volgens KPN niet zuiver en daarom misleidend is; alleen de Casema gunstige en de voor KPN ongunstige resultaten worden weergegeven. Het betreft hier de citaten zoals weergegeven in de tabel, te weten uit Tros Radar van 12 april 2004: "Mogelijke storing bij bijvoorbeeld langsrijdende brommers of gsm's in de woonkamer", uit www.dvd.nl van oktober 2004: "Naast het beperkte radio- en tv aanbod is het vooral de kwaliteit die erg tegenvalt" en uit Computer!Totaal van oktober 2004: "O.a. elektrische huishoudelijke apparaten hebben negatieve invloed op de ontvangstkwaliteit" en "Digitenne is eigenlijk alleen aantrekkelijk op de boot of de camping". Daarnaast betreft het de citaten op www.casema.nl uit Computer!Totaal van oktober 2004 en HotSpot van november 2004, zoals weergegeven onder 2.1 sub d.

6.20 Zoals Casema terecht aanvoert bestaat er geen grond om aan te nemen dat in vergelijkende reclame alleen geciteerd mag worden uit publicaties van neutrale overheids- of consumentenorganisaties. Het feit dat de geciteerde stukken niet zijn gebaseerd op een door neutrale overheids- of consumentenorganisatie gedaan onderzoek, betekent derhalve niet zonder meer dat sprake is van onzorgvuldigheid. **Met KPN is de voorzieningenrechter evenwel van oordeel dat testresultaten alleen in reclame mogen worden overgenomen, voor zover dit niet misleidend, naar waarheid en met voldoende zorgvuldigheid gebeurt. Voor zover Casema heeft bedoeld te betogen dat het daarbij voldoende is dat de publicaties (tekstueel) juist en met bronvermelding worden geciteerd, wordt dit betoog verworpen. De zorgvuldigheid gebiedt dat alleen (op zorgvuldige wijze) wordt geciteerd uit publicaties die op zorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen.**

6.21 Bestudering van de publicaties waaruit is geciteerd, maakt duidelijk dat de citaten weliswaar (tekstueel) juist zijn, maar dat een zeer beperkt deel uit de artikelen is overgenomen en dan nog enkel de opmerkingen over de kwaliteit/storingen van digitale televisie van KPN. Dit in het geheel bezien wekt de indruk dat Casema de in 6.19 bedoelde citaten bij elkaar heeft gesprokkeld, niet om de lezer van de tabel een objectieve vergelijking aan te reiken, maar om hiermee digitale televisie van KPN in een kwaad daglicht te stellen. Daarnaast heeft KPN voldoende aannemelijk gemaakt dat er in elk geval ten behoeve van de artikelen op www.dvd.nl en in HotSpot geen deugdelijk (dat wil zeggen zorgvuldig en gefundeerd) vergelijkend onderzoek is verricht. Het artikel op www.dvd.nl betreft een opinie van een journalist, evenals het artikel in HotSpot dat meer in het bijzonder een reactie op een artikel in het Financieel Dagblad van 4 oktober 2004 betreft. Uit de artikelen blijkt niet hoe de betreffende journalisten tot hun opinie zijn gekomen. Een verwijzing naar enig objectief en representatief onderzoek ontbreekt. Aldus moet er vooralsnog van uit worden

gegaan dat in de geciteerde stukken slechts subjectieve meningen zijn weergegeven, zonder dat dit voor de lezer van de citaten duidelijk is.

6.22 De conclusie van het voorgaande is dan ook dat dit onderdeel van de tabel, alsmede de uiting op www.casema.nl op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen, waardoor de reclame-uitingen op dit punt misleidend zijn en in strijd met het bepaalde in artikel 6:194a BW.

6.23 Het verweer van Casema dat de consument waar het betreft de in 2.1 sub d. bedoelde uitingen de mogelijkheid heeft het gehele artikel te lezen door te klikken op de link, wordt gepasseerd, aangezien dit niet wegneemt dat Casema, door de door haar gekozen eenzijdige, onzorgvuldige wijze van citeren, een negatieve toon zet ten opzichte van digitale televisie van KPN.

Kleinerende uitingen

6.24 Ten aanzien van het bezwaar van KPN dat Casema zich door de vergelijking "nog in opstartfase" tegenover "betrouwbare leverancier sinds 1970" kleinerend uitlaat tegenover KPN en de indruk wekt dat digitale televisie van KPN niet zo betrouwbaar is als digitale televisie van Casema, geldt het volgende. Verwacht kan worden dat de consument begrijpt dat Casema niet sinds 1970 digitale televisie aanbiedt. In zoverre is de betreffende mededeling niet misleidend. Voorts erkent KPN dat zij zelf pas sinds 18 oktober 2004 digitale televisie via de ether aanbiedt. Onder verwijzing naar een publicatie van Vecai, brancheorganisatie van kabelexploitanten, bestrijdt KPN evenwel dat het aanbeiden van digitale televisie bij haar in de opstartfase verkeert. Vecai stelt echter dat KPN zich ontwikkelt tot een volwaardig speler in de markt. Dit duidt erop dat Vecai van oordeel is dat de ontwikkeling nog niet is voltooid. De publicatie van Vecai ondersteunt het standpunt van KPN derhalve niet. Tegenover het onweersproken gebleven verweer van Casema dat de Opta onlangs heeft geoordeeld dat digitale televisie via de ether nog geen volwaardig alternatief is voor de kabel, kan naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter niet worden geconcludeerd dat de betreffende mededelingen zonder meer feitelijk onjuist zijn. Voor zover KPN betoogt dat de mededeling misleidend is, omdat wordt gesteld dat zij ten aanzien van het aanbeiden nog in de "opstartfase" verkeert, kan haar betoog dan ook niet worden gevolgd.

6.25 Voor zover KPN zich ter onderbouwing van dit bezwaar beroept op de door Casema gebruikte citaten, zij verwezen naar hetgeen hiervoor is overwogen onder 6.19 en verder.

Claim "ongevoelig voor storingen"

6.26 Vooropgesteld dient te worden dat, daar waar Casema in haar reclame-uitingen, buiten de context van vergelijkende reclame, stelt dat door haar aangeboden digitale televisie "ongevoelig" is voor storingen of de termen "ongestoord" en "storingenvrij" gebruikt, het gebruik van die kwalificaties voor de beoordeling van het geschil in conventie niet van belang is, aangezien de vordering van KPN alleen betrekking heeft op reclame-uitingen in een vergelijkende context. Omdat in de door

KPN op dit punt aangehaalde voorbeelden alleen in de vergelijkingstabel sprake is van een vergelijking op dit punt, behoeft alleen het gebruik in de vergelijkingstabel bespreking.

6.27 Casema bestrijdt dat dit gebruik in strijd is met het bepaalde in artikel 6:194a BW. Zij stelt dat de consument de claim “ongevoeligheid voor storingen” niet zal opvatten als een absolute claim in de zin van 100% storingsvrij. Nu de overdrachtskwaliteit van de kabel op 99% zit, is volgens Casema geen sprake van misleiding van de consument. Casema gaat hierbij echter uit van een te beperkte benadering van het geschil op dit punt. Zij erkent dat de overdrachtskwaliteit van 99% betrekking heeft op de kwaliteit van de levering van het signaal door de kabel, en niet op de kwaliteit van de beelden die de consument ontvangt. Die worden ook beïnvloedt door de gebruikte kabels en apparatuur in huis. In dit verband is van belang dat Casema erkent dat er in de ontvangst van de digitale signalen op het televisietoestel problemen kunnen optreden die door de consument niet kunnen worden beïnvloed (bijvoorbeeld door aanschaffing van betere apparatuur). Of een storing wordt veroorzaakt in de door Casema beheerde kabel of door de gebruikte (rand)apparatuur, zal voor de consument, indien hij niet in staat is dat laatste te beïnvloeden, niet van belang zijn. Te verwachten valt dat de in de vergelijkingstabel opgenomen claim bij de consument de indruk wekt dat bij digitale televisie van Casema sprake zal zijn van minimale storingsproblemen in de beelden die hij op zijn televisie ziet. Casema heeft onvoldoende ontkracht dat die claim niet kan worden nagemaakt. Bovendien ligt het voor de hand dat de kwaliteit van de beelden op het televisiescherm, zoals KPN stelt, voor de aankoopbeslissing van de consument van groot belang is. Op dit punt heeft Casema geen verweer gevoerd.

6.28 Hetgeen Casema heeft aangevoerd ten aanzien van de storingsgevoeligheid van de door KPN aangeboden digitale televisie is tenslotte niet relevant, aangezien de kern van het verwijt aan Casema niet is dat zij het product van KPN als storingsgevoelig afschildert, maar dat zij haar eigen product ten onrechte als ongevoelig voor storingen presenteert.

6.29 Op grond van het voorgaande is de vergelijkingstabel ook op het punt van de claim dat digitale televisie van Casema ongevoelig is voor storingen in strijd met het bepaalde in artikel 6:194a BW.

Slotsom

6.30 Het voorgaande leidt tot de slotsom dat de in de tabel dan wel op www.casema.nl opgenomen vergelijkingen met betrekking tot de hiervoor in rechtsoverweging 6.11, 6.17, 6.19 en 6.29 bedoelde mededelingen niet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 6:194a BW. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter betreft het punten die voor de totaalindruk die de vergelijkingstabel bij de consument oproept zodanig bepalend zijn, dat de vergelijkingstabel als reclame-uiting in zijn geheel in strijd met het bepaalde in artikel 6:194a BW moet worden geoordeeld. De bedoelde vergelijkingen en het gegeven dat deze vergelijkingen een groot deel van de tabel

uitmaken hebben tot gevolg dat de consument aan de hand van de (gehele) tabel niet op objectieve wijze de (kenmerken van de) betrokken diensten kan vergelijken.

6.31 Het onder 3.1 sub 1. gevorderde bevel zal dan ook worden toegewezen. Het verweer van Casema dat KPN geen belang heeft bij haar vordering, omdat Casema de tabel niet meer heeft afgedrukt in Casemagazine 2005/1 en zij deze heeft verwijderd van de website, wordt gepasseerd. Na overleg met en sommaties van KPN heeft Casema geweigerd de tabel te verwijderen. Zij stelt zich ook thans nog op het standpunt dat de tabel niet in strijd is met het bepaalde in artikel 6:194a BW. Voorts heeft zij, terwijl zij in haar brief van 25 mei 2005 aan KPN heeft bericht dat zij, als gevolg van het bezwaar van KPN, de tabel niet meer zou gebruiken, de tabel pas een paar dagen voor de zitting in kort geding van haar website verwijderd. In de gegeven omstandigheden is de enkele omstandigheid dat Casema thans verklaart de vergelijkingstabel niet meer te zullen gebruiken, onvoldoende om de vorderingen niet toe te wijzen.

6.32 Nu blijkens het voorgaande niet elk van de bezwaren van KPN terecht is opgeworpen, is het onder 3.1 sub 2. gevorderde bevel te ruim geformuleerd. Het gevorderde bevel komt wel voor toewijzing in aanmerking voor zover het betreft de onder 6.30 genoemde vergelijkingen, zoals hierna te melden.

6.33 Ook de gevorderde rectificatie zal worden toegewezen, ter grootte van de bestreden tabel, te weten een halve pagina in Casemagazine en een hele pagina op www.casema.nl. De tekst van deze rectificatie wordt met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen vastgesteld als hierna te melden.

6.34 De gevorderde dwangsom zal worden toegewezen, met dien verstande dat deze zal worden gemaximeerd als na te melden.

6.35 Als de overwegend in het ongelijk te stellen partij zal Casema in de kosten van het geding in conventie worden veroordeeld.

in reconventie

6.36 KPN heeft haar vordering voor wat betreft de vermelding van prijzen van decoders en aansluitkosten laten vallen. Aldus wordt de voorwaarde die Casema heeft gesteld aan het instellen van haar vordering in voorwaardelijke reconventie niet vervuld, zodat deze geen bespreking behoeft.

6.37 Casema baseert haar overige reconventionele vorderingen op een tweetal uitingen van KPN waarmee KPN gebruik zou maken van vergelijkende reclame, bedoeld onder 2.1 sub f. en 2.1 sub g.

6.38 De uitdrukking “Hét alternatief voor kabeltelevisie” in de onder 2.1 sub g. bedoelde reclame-uiting zal naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter door de consument worden beschouwd als een aanprijzing van de dienst van KPN in algemene zin en heeft niet de strekking een directe dan wel indirect vergelijking (in de zin van artikel 6:194a BW) te maken tussen de dienst van KPN en de dienst van Casema of aanbieders van digitale televisie via de kabel in het algemeen. Dit leidt tot de conclusie dat voorshands niet aanneme-

lijk is dat er met betrekking tot die uiting van KPN sprake is misleiding van de consument, noch van afzetten tegen dan wel aanhaken bij de reputatie van kabelaanbieders en/of Casema; de vordering van Casema zal op dit punt dan ook niet slagen.

6.39 Waar Casema zich beroept op misleidende reclame met betrekking tot de in de onder 2.1 sub f. bedoelde uiting opgenomen mededeling: “je ontvangt de populaire tv- en radiozenders” (waarvan KPN ter zitting heeft toegezegd zich te zullen onthouden), “haarscherp beeld” en “je kunt kijken waar je wilt”, kan hetgeen Casema stelt de vordering niet dragen. Het enkele feit dat Casema in een aantal verzorgingsgebieden de enige concurrent van KPN is op het gebied van (digitale) televisie, maakt niet dat iedere reclame-uiting van KPN die, zoals de reclame-uiting bedoeld onder 2.1 sub f., de kwaliteiten van het eigen product van KPN noemt, moet worden gekwalificeerd als vergelijkende reclame. De vraag of de betreffende reclame-uiting misleidend is buiten de context van vergelijkende reclame, behoeft geen behandeling, omdat Casema vordering heeft ingericht op vergelijkende reclame. Voor waar het betreft de claim dat digitale televisie van KPN “het alternatief” is voor kabeltelevisie wordt verwezen naar hetgeen hiervoor ten aanzien van de onder 2.1 sub g. bedoelde uiting is overwogen.

6.40 Als de in het ongelijk te stellen partij zal Casema in de kosten van het geding in reconventie worden veroordeeld. Gelet op de samenhang tussen de procedure in conventie en de procedure in reconventie, worden deze kosten begroot op nihil.

7. De beslissing

De voorzieningenrechter:

in conventie:

7.1 Beveelt Casema om zich te onthouden van het openbaar (doen) maken van de vergelijkingstabel zoals opgenomen in Casemagazine 1, 2004, en om de vergelijkingstabel verwijderd te houden van de website www.casema.nl en andere websites.

7.2 Beveelt Casema zich te onthouden van het (doen) openbaarmaken van iedere directe of indirecte vergelijking tussen door Casema aangeboden digitale televisie(diensten) en door KPN aangeboden digitale televisie(diensten), waarbij, op welke wijze en in welke vorm dan ook, direct of indirect:

- a. de door KPN gehanteerde tarieven onjuist of onvolledig worden vermeld, en/of
- b. op een voor de consument niet inzichtelijke, onvolledige, wijze het kijken van digitale televisie op één toestel en analoge televisie op de overige toestellen van de consument enerzijds, wordt vergeleken met het kijken van digitale televisie op alle toestellen van de consument anderzijds, en/of
- c. publicaties van derden op misleidende wijze worden gepresenteerd, en/of
- d. de indruk wordt gewekt dat de ontvangst van digitale televisie van Casema storingsvrij is.

en beveelt Casema zodanige uitingen binnen 2 dagen na betekening van dit vonnis van de website www.casema.nl te verwijderen en verwijderd te houden.

7.3 Beveelt Casema om in de eerstvolgende Casemagazine die na de betekening van dit vonnis verschijnt, op eigen kosten een rectificatie te doen opnemen ter grootte van een halve pagina, zonder enig commentaar of toevoeging in welke vorm dan ook, met de volgende tekst, opgemaakt conform goed drukkersgebruik in de gebruikelijke opmaak van Casema, in een vet gezette zwarte letter tegen een lichte achtergrond, in een kader met het logo van Casema, onder de kop “RECTIFICATIE”:

Geachte Casema klant,

Bij vonnis van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Haarlem van 11 juli 2005 zijn wij veroordeeld om u langs deze weg op de hoogte te stellen van het navolgende.

Recent hebben wij in een tabel “Productvergelijking televisie” in Casemagazine 2004/1 en op www.casema.nl, onder meer door middel van citaten uit publicaties van derden, digitale televisie van KPN vergeleken met de door ons aangeboden digitale televisie. Daarbij hebben wij naar het voorlopig oordeel van de Voorzieningenrechter ongeoorloofde vergelijkingen gemaakt, bestaande in:

- het onvolledig vermelden van tarieven voor digitale televisie van KPN, en

- het op een voor de consument niet inzichtelijke, onvolledige, wijze vergelijken van het kijken van digitale televisie op één toestel en analoge televisie op de overige toestellen van de consument enerzijds, met het kijken van digitale televisie op alle toestellen van de consument anderzijds, en

- het op misleidende wijze citeren uit publicaties van derden; en

- het ten onrechte wekken van de indruk dat de ontvangst van digitale televisie van Casema storingsvrij is. [Ter keuze van Casema, evt. ook: Onze excuses voor misverstanden die hierdoor mochten zijn ontstaan].

Hoogachtend,

Directie Casema N.V.

7.4 Beveelt Casema om binnen 3 dagen na betekening van dit vonnis een rectificatie met een afmeting van tenminste 20 bij 15 cm (bemeten van een 17" scherm), goed zichtbaar, op te nemen boven aan de homepage van de website www.casema.nl, zonder enig commentaar of toevoeging in welke vorm dan ook, met de tekst en opmaak zoals weergegeven onder 7.3, zonder vermelding van “Geachte Casema klant” maar alleen onder de kop: “RECTIFICATIE”, en deze tekst gedurende 30 dagen aldaar en aldus op de website geplaatst te houden.

7.5 Veroordeelt Casema om aan KPN een dwangsom te betalen van EUR 25.000,- voor iedere dag of gedeelte daarvan dat een overtreding van de onder 7.1 tot en met 7.4 opgelegde bevelen plaatsvindt of voortduurt, zulks met een maximum van EUR 500.000,-.

7.6 Veroordeelt Casema in de kosten van dit geding, tot op de uitspraak van dit vonnis aan de zijde van KPN begroot op EUR 315,93 aan verschotten en EUR 816,- aan salaris voor de procureur.

in reconventie:

7.7 Weigert de gevraagde voorziening.

7.8 Veroordeelt Casema in de kosten van dit geding, tot op de uitspraak van dit vonnis aan de zijde van KPN begroot op nihil.

in conventie en in reconventie:

7.9 Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad.

7.10 Weigert het anders of meer gevorderde.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.I. Rood, voorzieningenrechter van deze rechtbank, en in het openbaar uitgesproken ter terechtzitting van 11 juli 2005, in tegenwoordigheid van de griffier.